

L'aixado

Fundació Prevenció i Tractament d'Autisme Mas Casadevall, F.P.
Número 26 - Març de 2012

Els factors ambientals podrien ser més determinants en l'autisme del que es creia

Les empreses col·laboradores, un pilar del funcionament dels tallers

25 artistes plàstics exposaran a Girona les seves obres, del dos al tretze de març, en suport de Mas Casadevall

El conseller de Benestar i Família visita a MC

Para cada uno, su solución LED adecuada

LED-Bridging

Tecnología innovadora para la conexión de sistemas LED reemplazables

BJB Procesa S.A.
 C-155 De Sabadell a Granollers, km 14,2 · Apartado de Correos,8
 E-08185 Lliça de Vall (Barcelona) · Tel.:+34 93/8445170 · Fax:+34 93/8445184
 procesa@bjb.com · www.bjb.com

Your Connection to Light

Contingut

Núm. 26 – Març 2012

Editorial

Opinió

Al caient de l'actualitat. Lluís Desoi
Una reflexió en veu alta. Pep Mendoza

Actualitat

El conseller de Benestar i Família visita MC
Concerts solidaris a Banyoles i Barcelona
Els trastorns del son i els nens amb TGD
Dia Internacional de la Discapacitat
Revisions gratuïtes de vista i oïda
Concursos fotogràfics
Imatges del Mas al calendari d'Autismo España
Exposició d'art en suport de la Fundació
Autisme Europa durà a l'ONU l'atenció de les persones amb TEA
Autisme Espanya treballa per un envelliment digne.

Reportatge

Les empreses col·laboradores, un pilar del funcionament dels tallers del Mas.

Cuaderno científico

Envejecimiento y TEA, la investigación pendiente
Los factores ambientales podrían ser más determinantes en el autismo de lo que se creía
Actividad cerebral similar en hermanos de personas con autismo
Hacia una nueva definición de los TEA.

Miscel·lània

Ultrasolidaris amb 'Obrir-se al món'
Empreses tecnològiques llancen noves eines de comunicació
Trobada amb el pare de les neurones mirall
Kate Winslet i Lancôme, amb l'autisme.

Cinema i Llibres

Soperbrother
El jinete del silencio
Los viajes de Maria
Tecnologías de la información y comunicaciones para personas con discapacidad intelectual.

Mas Casadevall, dia a dia

Carme Roca, actriu a 'Escenes domèstiques'
Diada del gos a Vilobí d'Onyar
Fires de tardor i Nadal
Nova trobada de pares a Serinyà
Festes de Nadal a les llars.

L'aixada

Editor

Fundació Prevenció i Tractament d'Autisme Mas Casadevall, F.P. (2365)

Veïnat de Casals, 13 17852-SERINYÀ (Gi)
Correspondència: Apartat 172
17820-BANYOLES (Girona)
T. 972 573313 F. 972 581712
NIF G17902693
info@mascasadevall.net
www.mascasadevall.net
http://www.facebook.com/mascasadevall

Comitè Científic

Dr. José-Ramón Valdizán (Pres.)
Dr. José M^o Delgado García
Dra. M^o Ángeles Idiazábal Alecha
Dr. Gustavo Lorenzo Sanz
Dr. Fernando Mulas Delgado
Dr. Óscar Sans Capdevila

Comitè Executiu

Lluís Desoi i Guitart (Pres.)
Joaquín Bruned Adra
Irene Calvís i Rovira
Josep Ventura i Oller
Fina Bursset

Col·laboracions

Maite Baratech, periodista
Irene Calvís
Mònica Colomé
Lluís Desoi
Fermí Manchado
Pep Mendoza
Dr. José-Ramón Valdizán

Distribució

Mònica Colomé Corominas

Impressió

Gràfiques Alzamora

El material publicat a "L'aixada" és copyright i no pot ser reproduït sense permís de la Fundació o altre tenidor de copyright.

Les opinions expressades en les col·laboracions no es corresponen necessàriament amb les de la Fundació. Ni la Fundació ni els autors dels treballs no es fan responsables del resultat de l'ús de les informacions i opinions emeses.

Portada

Foto aèria del Mas Casadevall. En primer terme, mig tapat per arbres, el restaurant obert al públic; entre xiprers, la masia del segle XVIII i un edifici annex, destinat a serveis. La nova residència, molt propera, no surt a la foto.

Març 2012

Dipòsit legal: B-4599-2010

Tiratge: 1.700

Editorial

Volem destacar dintre el contingut d'aquesta edició de 'Laixada' dues reflexions importants. Importants per l'actualitat del missatge que contenen i per les persones de qui venen: en Lluís Desoi, president del Comitè Executiu i en Pep Mendoza, director-gerent del MC. En un moment difícil per gairebé tothom com l'actual, és doblement important destacar la feina ben feta i agrair els esforços que s'estan fent en tots els estadis de l'organització. Us invitem a llegir-ho.

Molt relacionat amb això que acabem de dir, en la secció d'Actualitat apareixen noves iniciatives, encaminades a reforçar la solidesa del nostre projecte: En primer lloc, sengles concerts, ja celebrats amb èxit, a Banyoles i a Barcelona, que representen un ajut econòmic i al mateix temps augmenten la visibilitat del centre i la seva obra. En Pep i la Irene en són els inspiradors i els principals fautors. En la mateixa línia, Fina Bursset ens organitza, per ben entrat el mes de març, una exposició d'obres d'art, amb la col·laboració de galeries, de la Diputació de Girona i d'una nòmina d'artistes coneguts que garanteixen un èxit de transaccions.

Una altra vessant a destacar de Mas Casadevall, com una realitat ja de fa temps, especialment en el dia a dia de tallers, és la col·laboració i sinèrgies desenvolupades amb diferents empreses. Això explica el nivell d'activitat d'alguns tallers, com el de ceres (amb Ceras Roura), producció d'ous (L'Ou de l'Estany), manipulats de paper (Axxon), ceràmiques (Chocolates Torras) i d'altres, així com la quantitat de comandes puntuals que es reben durant l'any. Aquesta col·laboració de les empreses té un valor econòmic, certament, però també voldríem destacar-ne el valor de credibilitat que dóna als tallers i a la feina dels nois i noies que hi treballen. Maite Baratech ha entrat en aquest tema i n'ha escrit un il·lustratiu reportatge.

En el 'Cuaderno Científico' es comenta un estudi de Joseph Piven en el que apunta que els factors ambientals podrien ser més determinants en l'autisme del que es creia. I un altre tema esperat durant molt temps, la revisió del Manual Estadístic i de Diagnòstic dels Trastorns Mentals- DSM-5, que l'Associació Americana de Psiquiatria està elaborant des de fa anys. Sembla que al maig de 2013 veurà la llum, amb una nova definició de l'autisme, amb la categoria de trastorn de l'espectre autista, que englobarà l'Asperger i altres trastorns neurològics no especificats.

Publiquem també les seccions habituals de 'Miscel·lània', 'Mas Casadevall, dia a dia' i 'Cinema i Llibres'

Opinió

Al fil de l'actualitat

Com és conegut, aquest any que hem deixat ha estat un any molt difícil i complicat per a les finances públiques de la Generalitat de Catalunya.

També a nosaltres ens ha afectat aquest problema en dos sentits: per una part la Generalitat va anunciar una reducció en la dotació econòmica i, per una altra, hem patit retard en el cobrament algun mes pels problemes de tresoreria de la Generalitat de Catalunya. Les solucions adoptades per resoldre aquests problemes econòmics ens han permès que els treballadors cobressin amb puntualitat i sense que se'n ressentís l'atenció que oferim als nostres usuaris.

Això ha estat possible gràcies a dos factors; d'una banda la bona gestió econòmica que ha dut a terme l'equip directiu de Mas Casadevall; i d'una altra banda l'esforç i sacrifici que han fet tots els professionals del Mas Casadevall, que han entès la situació i han col·laborat en tot i en tot moment, acceptant entre altres coses una disminució de les seves retribucions mentre duri aquesta situació.

Vull des d'aquest espai públic i en nom del comitè executiu, reiterar el nostre agraïment als professionals del Mas per l'esforç i professionalitat de què fan gala dia rera dia.

Vull pensar que el pitjor ja ha passat, però segur que el 2012 no serà un any fàcil, per la qual cosa encoratjo a tots els que formem part del Mas a seguir pel camí de la feina ben feta amb rigor i esperit de servei, no oblidant mai quin és el nostre objectiu principal, que no és altre que donar un projecte de vida digne i feliç als nostres usuaris. ■

Lluís Desoi.
President del
Comitè Executiu
de Mas
Casadevall

Una reflexió en veu alta

El 2011 ha estat un any difícil a diferents nivells; les subvencions i aportacions de les Obres Socials s'han vist reduïdes i no cal aprofundir en detallar el moment de crisi que estem vivim, en buscar els seus orígens i discutir les possibles solucions. Mas Casadevall, com a institució que ofereix serveis als usuaris/es, a les famílies, a l'Administració i a la Societat, s'ha reorganitzat amb un objectiu molt clar: no deixar de donar qualitat en el servei, la qual cosa vol dir qualitat de vida. Qualitat de servei, per una altra part, que ha estat el fruit de l'esforç dels seus més de vint anys d'existència. I no ens podem permetre malbaratar quelcom que ens ha costat tant d'esforç.

Per assolir aquest objectiu s'ha reorganitzat la direcció del centre, la coordinació del servei de teràpia ocupacional i la coordinació del servei d'habitatge. Aquest objectiu està estretament relacionat amb el compliment del pressupost, senzill en teoria: reduir despeses i augmentar ingressos; complicat a l'hora de portar-lo a la pràctica.

Tot el treball realitzat durant el 2011 no hauria estat possible sense l'ajuda de....

Sense l'ajuda del Director Tècnic i la Treballadora Social en el seu treball d'omplir les places de centre de dia, amb la seva dedicació i constància.

***Res es pot fer sense ajuda..
Tots ens ajudem: la fundació,
els pares, els familiars, els
professionals. Tots creiem en
aquest projecte i això ens
encoratja a lluitar***

Sense l'ajuda, implicació i treball directe de la Treballadora Social en localitzar subvencions, preparar projectes i enviar-los. I, sobretot, creure que eren possibles.

Sense l'ajuda, entrega i dedicació de la Treballadora Social en tot allò relacionat amb gestió de nòmines i seguretat social.

Sense l'ajuda dels educadors de tallers en entendre l'augment, durant el 2011, de les ràtios produïdes per la reestructuració i els ingressos dels nous usuaris del Servei de Centre de Dia. Aconseguir-ho sense que la qualitat de servei que oferim no es redueixi és una tasca complicada.

***Mas Casadevall s'ha
reorganitzat amb un objectiu
molt clar: no deixar de donar
qualitat en el servei***

Sense l'ajuda, motivació i complicitats dels educadors de tallers en donar-li una volta més i no tenir mai un no, davant la demanda de productes per augmentar la venda i assumint tasques de manteniment del centre per ajudar a reduir despeses. Sense l'ajuda dels educadors de les llars en entendre la reducció en alguna substitució, esforçant-se en el treball per no reduir la qualitat en el servei, complint les activitats al màxim possible.

Sense l'ajuda dels nous coordinadors/es amb la il·lusió amb què han assumit les noves responsabilitats. Sense l'ajuda de les coordinadores que han deixat la seva funció degut a la reestructuració, assumint el nou rol. Sense l'ajuda de la formació de Management i economia donada pels senyors Palom i Bruned a l'equip directiu.

Sense el vostre suport, el de la Fundació i tots els membres del Comitè Executiu amb la dedicació altruista al Mas, dedicant un dels valors més preuats dels nostres dies: el temps. Segur que em deixo molts "sense". Però res es pot fer sense ajuda.. Tots ens ajudem: la fundació, els pares, els familiars, els professionals.

Tots creiem en aquest projecte i això ens encoratja a lluitar per anar posant granets de sorra per tirar endavant. Sense aquesta, la vostra ajuda, la meua nova tasca a Mas Casadevall com a director gerent, hauria estat molt més complicada i segur que no hauríem assolit els objectius que ens varem marcar aquell ja llunyà febrer del 2011.

No m'agradaria acabar aquestes quatre línies sense recordar que, aquests dies de Nadal, em van enviar una felicitació molt especial; reflexionava sobre la desaparició de Václav Havel, un home de paraula. De l'article, em quedo amb la reflexió final sobre la idea que transmetia: "**la capacidad de trabajar por alguna cosa porque es buena, no sólo porque representa una oportunidad de tener éxito...**" Aquesta idea és la que ajudarà Mas Casadevall a guanyar en tots els seus reptes. Gràcies. ■

Pep Mendoza
Director Gerent

Actualitat

El conseller de Benestar i Família visita MC

El conseller de Benestar Social i Família de la Generalitat, Josep Lluís Cleries, va visitar el 24 de febrer passat les instal·lacions de Mas Casadevall. Es tractava d'una visita de caràcter privat en la qual va estar acompanyat pel director dels serveis territorials de Benestar i Família a Girona, Ferran Roquer, pel president del consell comarcal del Pla de l'Estany, Jordi Xargay, i la diputada de CiU per Girona, Dolors Rovirola. També hi va ser present el tercer tinent d'alcalde i regidor de Serinyà, Gerard Juncà.

Seguint amb atenció les explicacions dels responsables de Mas Casadevall, la visita va començar per la botigueta, on va veure el resultat final de tota la feina que es fa al mas. A continuació va recórrer els tallers, va veure com s'hi treballa en cadascun d'ells i va parlar amb alguns nois i noies. Aprofità l'ocasió per felicitar l'Alejandro, ja que era el dia del seu aniversari i estava molt content. La

visita continuà a la granja i, posteriorment, a les llars. Durant la visita es va interessar pel funcionament dia a dia dels residents i va dialogar una estona amb responsables del patronat i del comitè executiu. La visita va concloure al restaurant, on va explicar que el departament, malgrat les estretors econòmiques, continua donant servei als col·lectius més vulnerables i obrint centres per a discapacitats. "Tenim el que tenim i hem d'arribar a tot", va afirmar, i afegí que la tendència de futur està a oferir, més que ajuts econòmics directes, serveis a les persones. Mentrestant, va assenyalar la importància, ara més que mai, de conèixer la realitat de cada institució: "on no arribi la cartera, que hi arribi la cara", i va afegir l'esforç que s'està fent per actualitzar i posar al dia els pagaments de les administracions a entitats concertades com la Fundació Autisme Mas Casadevall.

Per la seva banda, el president del comitè executiu, Lluís Desoi, va explicar al-

guns dels projectes en què actualment treballa la fundació, com la beca per cursar estudis al MIND Institute de Califòrnia. Així mateix, exposà les accions dutes a terme per recaptar fons, com els concerts de Banyoles i Barcelona i l'exposició de Girona. I és que "sempre hem volgut donar més als nostres residents" i des de fa anys "hem buscat altres fonts de finançament". En la mateixa línia, l'expresident del comitè executiu, José Luis Bruned, explicà que "ens estem sortint de la situació ajustant el pressupost als recursos de què disposem". També en aquest sentit va intervenir el director gerent, Pep Mendoza, el qual destacà "la diferent filosofia de Mas Casadevall respecte a altres institucions similars", i un exemple ha estat l'acceptació, per part dels educadors, de les noves condicions de treball derivades de la crisi, "sense que la qualitat s'hagi ressentit en cap moment". I afegí: "això no seria possible sense un bon equip que tiri del carro amb tu". ■

El president de comitè executiu, Lluís Desoi, explicà al conseller els projectes de la fundació al Restaurant del Mas.

Crònica d'un projecte engrescador

El passat 21 d'octubre ens vàrem aventurar a organitzar un concert benèfic per a la Fundació Autisme Mas Casadevall. La idea era engrescadora i semblava fàcil d'assolir. Necessitàvem augmentar els ingressos, les subvencions previstes no anaven per bon camí. Un cop decidit que faríem un concert, calia, en primer lloc, trobar el grup, el lloc i la data... semblava una empresa fàcil. En un principi vaig enviar un missatge proposant a Moisès Sala, director del Grup The Gospel Viu Choir (<http://www.gospelviu.net/>) si volia col·laborar amb el nostre projecte; les referències eren bones, ja que el grup i el director col·laboren periòdicament amb diferents causes amb la idea de Gospel sense Fronteres (col·laboren amb Active Africa, Associació Catalana de la Síndrome de Rett, Fundació Hospital San Joan de Déu, Nexa Fundació, entre altres). Ja teníem grup. Aleshores tocava convèncer a l'ajuntament de Banyoles perquè s'impliqués en el concert. Després de diverses converses amb el regidor de festes, Jordi Bosch Batlle, trobem que podria ser una bona idea incloure el concert dins del programa de Festes de Sant Martírià. Perfecte, ja estava tot lligat, el grup, el lloc i la data del concert!

Gran èxit de públic als concerts solidaris de Banyoles i Barcelona

La crisi econòmica i les retallades pressupostàries van ser un potent revulsiu la tardor passada perquè tothom es mobilitzés en l'organització i l'assistència als dos concerts solidaris que es van endegar des de la gran família que és Mas Casadevall. El primer va ser el 21 d'octubre i duia per títol THE NEW GOSPEL EXPERIENCE, amb el grup THE GOSPEL VIU CHOIR, sota la direcció de Moisès Sala. El concert estava organitzat per la fundació, juntament amb The Gospel Choir, l'ajuntament de Banyoles i altres entitats i va omplir de gom a gom el pavelló de La Draga de Banyoles.

El segon concert, un mes després, va tenir com a escenari la sala Luz de Gas de Barcelona, que va cedir la sala a la Fundació i al grup Por fin viernes. Es tracta d'un grup amateur que, un cop al mes, puja als escenaris de manera absolutament altruista i, durant una hora i mitja, omple la sala amb les seves versions de peces conegudes de pop i rock, nacional i internacionals, dels anys vuitanta i noranta, convidant tothom a seguir-los. **MB**

Però, organitzar un concert és més complicat del que sembla; després de posar-me en contacte amb el tècnic de festes, Xavi Casadevall, tot es complica. La seva ajuda en informar-nos de tot el que és necessari per organitzar el concert va ser molt important, però ara quedava la part més dura.

Despeses

Organitzar l'acte implicava assumir la major part de les despeses: el tècnic de so, els tècnics de llum, les assegurances, la tarima per col·locar més de 80 persones dalt l'escenari, la publicitat, els tickets, donar d'alta l'activitat a ServiCaixa, demanar el permís a l'SGAE, a l'Ajunta-

Detall d'un moment del concert de Gospel

ment... el cert és que varem tenir molts dubtes a l'hora de seguir endavant amb l'acte. L'ajuda de molta gent, el tècnic de festes, el director del grup, els educadors i la Fundació animava. Però calia trobar ajuda econòmica per poder fer front a les

Va ser un divendres llarg en el qual molta gent va començar a treballar a primera hora del matí i no va marxar del Pavelló fins a la matinada

despeses ocasionades per l'organització. Els proveïdors i diverses empreses de Banyoles ens van ajudar a poder assumir el cost del concert.

Un cop tenim resolts aquests "petits" problemes, ja només quedava esperar el dia. Va ser un divendres llarg en el qual molta gent va començar a treballar a primera hora del matí i no van marxar del Pavelló fins a la matinada, cansats, esgotats, però molt orgullosos d'haver tingut l'oportunitat d'haver col·laborat en una nit especial per a tots els que varem assistir. L'entrega del grup i el públic va ser màgica. Es respirava Gospel al Pavelló de Banyoles. La possibilitat que els nostres nois/es entreguessin un regal als

components del grup va fer que també fos una nit especial per a ells. Només em queda donar les gràcies a tots els que varen fer possible que aquella idea d'un dia de març es portés a terme. Especialment als diferents professionals del Mas Casadevall, que es van entregar en cos i ànima per ajudar i facilitar que fos una nit que recordarem ...

A la pàgina web del grup hi ha un llibre de visites, i m'agradaria destacar un comentari dels molts que es van escriure en els dies posteriors al concert i que evidencia el que intento transmetre amb les meves paraules..

"...impressionant el concert de Banyoles, sentiments a flor de pell, moltes emocions juntes, dues hores després encara estava impressionat pel que havia vist i sentit, sobretot amb la cançó 'no ploris', que va aconseguir tot el contrari, les emocions mes grans que he sentit en un concert. No em perdre l'espectacle Spirituals. Gràcies Moisès i tot el grup, sou collonuts... X.C 24/10/2011". ■

*Pep Mendoza
Director Gerent*

Emocions i nervis a cop de rock

El passat dimecres 30 de novembre de 2011, es va celebrar a la Sala Luz de Gas de Barcelona, un concert del grup de rock amateur 'Por Fin Viernes' a benefici de la Fundació Autisme Mas Casadevall, entre altres dues.

21h. Un munt de gent ja s'amuntega a l'entrada a l'espera de l'obertura de portes, alguns amb les entrades a les mans, altres a l'espera d'aconseguir-les a la taquilla. Però tots, amb expectatives de passar una bona estona, amb la voluntat de recaptar un bon grapat d'euros pel nostre centre però sobretot, de donar-nos a conèixer i obrir possibles noves sinèrgies que ens ajudin a créixer i a professionalitzar-nos encara més.

21.05h. S'obre finalment l'accés a la sala i comença així l'entrada de públic i el degoteig d'aquells que van arribant i d'aquells que tot i haver arribat a l'hora, prefereixen esperar a la porta l'amic o el company de feina per fer l'entrada junts.

21.30h. Sonen ja els primers acords, comença el concert. El punt culminant de mesos de correus electrònics i de setmanes venent entrades a tots els nostres

Un moment del concert a la sala Luz de Gas

contactes haguts i per haver, ja ha arribat! Són amateurs, sí, però sonen molt bé! Bruce, Rod Steward, Queen, Sabina, Rolling Stones, El último de la fila, Bon Jovi, Beatles, U2,... tots van anar passant versionats per uns grans músics, amics, professionals de sectors liberals que cedeixen part del seu temps i les seves energies per ajudar petites ONGs, petites fundacions com la nostra a tirar endavant. Artífexs d'una gran professionalitat i una magnífica organització, no deixen res a l'atzar, aclareixen tots els dubtes i ens esperonen a vendre moltes entrades.

23h. Fi del concert. La taula amb 'merchandising' de productes elaborats pels nois i noies de Mas Casadevall fa goig.

Una frase es repeteix: tot això ho han fet els residents del vostre centre?

23.30h. La sala es buida i és el moment per agrair Por Fin Viernes així com el responsable de la Sala Luz de Gas -que l'ha cedida voluntàriament- tot el suport rebut. Estem contents i desitjosos de saber com ha anat la recaptació final. Però abans, vindran els mails d'agraïment a tots aquells que ens han donat ajuda amb les aportacions de la fila 0, amb la presència física el mateix dia 30 o fent-ne difusió.

Al cap d'uns dies, és el moment de les valoracions. Estem satisfets i agraïts. Per demostrar-ho, un petit present realitzat des dels tallers del centre als responsables de la sala i a cada membre del grup musical. La Fundació Autisme Mas Casadevall ja és una mica més "universal" i els nois que la viuen, amb el seu treball, dedicació i esforç, la fan més visible.. ■

*Irene Calvís i Rovira
Comitè executiu de Mas Casadevall*

Commemoració del Dia Internacional de la Discapacitat

A Espanya representa al voltant d'un nou per cent de la població

Els nois i noies de Mas Casadevall van participar, el passat tres de desembre, en els actes convocats a Banyoles dins del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat i que van consistir en el repartiment i enlairament de globus amb desitjos escrits per persones amb discapacitat i la lectura d'un manifest per part de dues persones amb discapacitat.

L'acte se celebrà a dos quarts de dotze a la plaça Major de Banyoles i volia donar a conèixer algunes de les mancances del col·lectiu, així com demanar mesures urgents i efectives que garanteixin els drets i la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat, des d'una vessant inclusiva. A més de Mas Casadevall, l'acte estava organitzat per la Fundació Estany, el COIET (Centre Ocupacional i Especial de Treball), l'Associació Sòpuls, MIFAS i el Consorci de Benestar Social del Pla de l'Estany - Banyoles.

En el manifest es feia una crida a la responsabilitat de tota la societat per treballar per promoure els valors de la tolerància, el respecte i la inclusió social de les persones amb discapacitat, i que representen a Espanya al voltant d'un nou per cent de la població, segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE). En el cas de la comarca del Pla de l'Estany, l'any 2009 hi havia un total de 1.130 persones reconegudes legalment amb alguna discapacitat. Així mateix es va aprofitar l'ocasió per demanar:

- ⊙ Una millor i més amplia atenció a la infància amb discapacitat
- ⊙ Garantir l'accés als àmbits educatiu, sanitari, social i laboral amb els suports necessaris per garantir-ne la màxima qualitat.
- ⊙ Atenció integral i de qualitat a les persones amb discapacitat i a les famílies, que sigui accessible, directa, àgil i transparent.
- ⊙ Més i millors oportunitats laborals per a tots, tant en empresa ordinària com en àmbit protegit i promoure el compliment de la LISMI entre les empreses i l'administració.
- ⊙ Garantir el dret a l'habitatge assegurant la permanència de la persona al seu lloc de vida habitual i que respongui a les necessitats individuals.
- ⊙ Dret a participar a la vida social, cultural, lúdica i esportiva.
- ⊙ Revisió de la Cartera de Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya cap a la creació de serveis més inclusius i personalitzats.
- ⊙ Suport a les famílies en les diferents etapes vitals de la persona amb discapacitat.
- ⊙ Promoure l'accessibilitat i la mobilitat.
- ⊙ Garantir la sostenibilitat dels serveis i entitats orientades a l'atenció de les persones amb discapacitat.
- ⊙ Comptar amb la complicitat de les administracions i de la societat civil per construir una societat on ningú se senti exclòs, sigui quina sigui la seva condició. ■

Els desitjos es van penjar als globus i es van enlairar cel amunt

Revisió de vista i oïda gratuïtes gràcies a l'IMO i Abre sus ojos

Coincidint amb la trobada "Vine i veuràs", que organitza anualment l'associació Abre sus ojos, organització sense afany de lucre que vol millorar la qualitat visual de persones amb discapacitat intel·lectual, vuit nois i noies de les llars es van fer una revisió ocular i auditiva gratuïta el passat 14 d'octubre a l'Institut de Microcirurgia Ocular (IMO) de Barcelona.

En la trobada es feien exàmens gratuïts i es prescriuen i lliuraven ulleres a les persones que les necessitaven. Segons l'IMO, entre el 14 i el 15 d'octubre van passar per les seves instal·lacions prop de 700 persones procedents de centres d'educació especial, llars tutelades, centres ocupacionals, fundacions i associacions.

El desplaçament a la ciutat va ser possible, d'altra banda, gràcies a la Confederació Autismo España i l'agència Viajes 2000 de l'ONCE, que facilità un autobús que va recollir els usuaris a Serinyà i s'encarregà així mateix del seu retorn. ■

Concursos fotogràfics

La tardor passada, Mas Casadevall es va presentar a dos concursos de fotografia. El primer d'ells, convocat per la fundació Anade, que promou la integració social de les persones amb discapacitat a través de diverses disciplines artístiques, és el VI Premi Internacional de Fotografia sobre la Discapacitat.

El segon és el concurs de fotografia digital del Instituto Universitario de Integración en la Comunidad (INICO), de la universitat de Salamanca, Les persones amb discapacitat a la vida quotidiana, Premio Fundación Grupo Norte. En tots dos casos es volia visualitzar amb normalitat la realitat del col·lectiu de persones amb discapacitat psíquica, física, sensorial o amb malaltia mental. ■

Una de les imatges presentades al concurs d'INICO

Protagonistes de dos mesos del calendari d'Autismo España

Les imatges de Mas Casadevall protagonitzen dos dels mesos del calendari 2012 d'Autismo España, en concret els mesos de juny i novembre. L'almanac se centra enguany en el curs sobre Planificació Centrada en la Persona (PCP) que ja es pot seguir en la seva versió online i que ja ha començat a impartir els cursos presencials.

El calendari serveix per posar rostre als seus joves protagonistes, aquells que es van crear en la mirada sempre objec-

tiva d'una càmera fotogràfica que ens va mostrar la realitat quotidiana de les persones amb autisme en l'exposició organitzada per Autismo España amb el títol "Acosta't a les persones amb Autisme". Les associacions APACAF, CEPRI, Nuevo Horizonte, Autismo Valladolid, Mas Casadevall, Ariadna i Autismo Granada il·lustren mes a mes d'aquest 2012, un any de traspàs i ple de reptes i desafiaments per a tots. En aquesta ocasió, el patrocini del calendari ha anat a càrrec de l'Obra Social de Caja Madrid (avui Bankia). ■

Fotografia: Mas Casadevall, Suroyà (Girona)

Exposició "Acosta't a las personas con autismo"

AUTISMO ESPAÑA

Planificación Centrada en la Persona (PCP), un reto para el colectivo de las personas con Autismo

Apóntate a nuestro curso de PCP

Más información: www.autismo.org.es

Junio						2012
L	M	X	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

¡DirigeTE A la inclusión!
(TEA) Trastornos del Espectro del Autismo

CONFEDERACION AUTISMO ESPAÑA

C/ Eloy Gonzalo, 34, 1ª Planta
28016 Madrid (M) Tel: 91 591 34 09
confederacion@autismo.org.es
www.autismo.org.es

Exposició i venda d'obres d'art a benefici de la fundació

Uns vint-i-cinc artistes plàstics s'han adherit a una altra iniciativa solidària a benefici de Mas Casadevall. Es tracta d'una exposició que, sota el títol *L'art amb l'autisme*, se celebra del dos al 13 de març a la casa de cultura de Girona i que ha estat organitzada per la Fina Buset, mare de Mas Casadevall, i la seva germana, la pintora Joana Buset, amb la col·laboració de Lluís Bosch i del director de la revista Bonart i alhora director de la fundació Lluís Vilà, Ricard Planes. Les galeries El claustre, de Girona, i Arcadi Calzada, d'Olot, han col·laborat igualment en la iniciativa aportant obres, com també ho ha fet la fundació Lluís Vilà amb una obra de l'artista del mateix nom.

La Diputació de Girona ha col·laborat amb la cessió de la sala i amb les despeses d'edició del catàleg, i en el fulletó

de la inauguració s'inclourà un poema sobre l'autisme escrit per la poetessa Consol Vidal. Al seu torn, la Joana Buset ha cedit, a banda d'una pintura, una escultura de l'artista Emilia Xargay, mentre que Maria Gifre ha cedit una de Juan Marrero i Jordi Camps un treball de Dalmau. La mostra va ser inaugurada per l'alcalde de Girona, Carles Puigdemont.

Els artistes que han cedit la seva obra són: Josep Perpiñá, Maria Teresa Duran, Maria Teresa Vidal, Maria Teresa Puig, Leo Alejo, Vicenç Huedo, Lluís Bosch Martí, Quim Hereu, Roca Costa, Gonzalo Tabuenca, Josep Maria Coromines, Lluís Roura, Domènec Fita, Pep Camps, Peio Pascual, Josep Lloveras, Mòn Pujolriu (escultora), Pia Crozet (escultora), Dolors Bosch (ceramista), Pepita Vilà, Montse Berga, Edvokim Perevalsky, Albert Gelonch, Dory, Enric Sala (escultor). ■

Autisme Europa durà a l'ONU les seves propostes sobre atenció a persones amb TEA

Autisme Europa, entitat de la qual forma part la nostra fundació, està treballant en el text d'un nou document sobre ajuts a les persones amb Trastorns de l'Espectre Autista (TEA), document que vol dur fins a l'Organització de Nacions Unides (ONU) per a la seva aprovació i difusió a escala mundial a fi i efecte de contribuir a que les persones amb aquests trastorns puguin exercir els seus drets arreu en el món.

Aquest document inclou aquells aspectes que han de garantir la cura i l'assistència per a la millora de la salut i qualitat de vida dels afectats al llarg de tota la seva vida. Aquest va ser un dels molts temes exposats durant la darrera reunió al Consell d'Administració d'Autisme Europa, celebrada a mitjans d'octubre a Praga i a la

qual va assistir el pare i fins fa poc president del comitè executiu de Mas Casadevall, José Luis Bruned, en la seva qualitat de membre del Consell d'Administració d'Autismo España. Una altra iniciativa en què treballa l'organització és un projecte marc d'intercanvi d'experiències i bones pràctiques entre els membres de l'Autisme Europa. El balanç del congrés de Catània, el proper congrés de Budapest, les iniciatives que s'estan impulsant en el camp de les tecnologies de la informació, un projecte sobre mediació i la situació financera de l'organització van ser altres dels assumptes abordats en el transcurs de la trobada. El

Detall del Consell d'Administració d'Autisme Europa celebrat a Praga

proper consell d'administració i assemblea general se celebrarà a Istanbul els dies cinc i sis de maig. ■

Autismo España treballa per un envelliment digne

La confederació Autismo España ha presentat la seves propostes al grup de treball sobre envelliment actiu que es va constituir l'estiu passat al Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI) per aglutinar i consensuar les línies d'actuació d'aquest 2012, Any Europeu de l'Envelliment Actiu i de la Solidaritat Intergeneracional. En concret, les propostes de la confederació incideixen en la necessitat d'incrementar el coneixement i la conscienciació sobre les necessitats de les persones amb autisme que comencen a envellir, donat l'escàs nombre d'estudis que fan referència als trastorns de l'espectre autista en persones adultes i la incidència dels mateixos en aquesta etapa de la vida.

A més, insisteix en la importància de millorar aspectes formatius que duguin a una sensibilització més efectiva per, així, ajudar a comprendre les necessitats de les persones majors amb autisme, sensibilització que tindria com a resultat una política social adaptada a aquest col·lectiu. Afavorir la seva participació, adaptar els recursos assistencials, promoure una legislació protectora que eviti els abusos a les persones grans, garantir una diversitat d'opcions d'habitatge i tutela en la recerca de la màxima autonomia personal, vetllar pel manteniment del lloc de treball, afavorir el temps d'oci ple, donar suport familiar i promoure la formació de personal de suport són alguns dels punts que aborda el document de propostes d'Autismo España. ■

Drets dels discapacitats

D'altra banda, la confederació es va sumar l'estiu passat al CERMI en la seva satisfacció per la Llei d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, que consideren "un primer pas per a l'ajustament de l'ordenament jurídic espanyol als principis, valors i mandats del Tractat Internacional de la Discapacitat".

Amb aquesta Llei les persones amb discapacitat i les seves famílies disposen de més drets, suports i recursos legals per combatre les discriminacions i desigualtats i exercir la plena ciutadania i millorar el seu procés d'inclusió social. Així, el CERMI reconeix i valora l'ampli consens a què s'ha arribat en l'aprovació de la Llei i agraeix el Govern i tots els grups parlamentaris el "propòsit d'entesa i cooperació" que ha presidit el tràmit tant en el Congrés com en el Senat i que ha permès que la discapacitat "guanyi posicions en l'agenda política i legislativa".

Posteriorment, el Consell de Ministres, en una reunió celebrada a mitjans de setembre, va aprovar un reial decret que reforça la posició del CERMI com organisme independent de seguiment de l'aplicació a Espanya de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. El CERMI ja venia exercint aquesta funció per acord del Consell Nacional de la Discapacitat, que el designà el 2007 com entitat independent. Amb aquest reial decret aquest estatus queda consolidat en establir-se en una disposició jurídica de rang reglamentari. En concret, la nova norma estableix que "sense perjudici de les funcions del Defensor del Poble com Alt Comissionat per a la defensa dels drets humans, i a l'efecte de l'article 33 de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat" es designa "el CERMI com mecanisme independent per a promoure, protegir i supervisar l'aplicació a Espanya del citat Tractat internacional."

REPORTATGE

Les empreses col·laboradores, un pilar del funcionament dels tallers

Un dels eixos de la Fundació Mas Casadevall són els tallers que donen sentit al dia a dia dels nostres residents, fent que la seva activitat tingui un objectiu i s'assoleixi un resultat final, habitualment la venda del producte o, en alguns casos, la seva transformació, com és el cas dels productes de l'horta o alguns estris de ceràmica que s'utilitzen al restaurant. El funcionament de tot l'engranatge dels tallers no és senzill i l'equilibri entre ingressos i despeses és sovint una fita molt difícil d'assolir.

Afortunadament, els més de vint anys de presència a la comarca han fet que Mas Casadevall sigui una entitat coneguda i estimada i calguin cada cop menys presentacions. Això, unit a la imaginació, la perseverança i ganes de tirar endavant de tècnics i educadors, ha fet emergir mica en mica un grapat d'empreses de diferents tipus que, algunes des de fa poc temps i d'altres des de gairebé el principi del centre, col·laboren amb els diferents tallers, com a proveïdors, clients o partners, aconseguint beneficis per a totes dues parts.

CERAS ROURA, LA VETERANA

Una de les companyies que probablement és més veterana en aquest gran projecte de Mas Casadevall és Ceras Roura, de Figueres, una centenària empresa que fabrica tot tipus d'espelmes i els seus complements, ven arreu del món i dona feina a més d'una cinquantena de treballadors. Anualment produeix 3.800 tones de producte.

Ceras Roura facilita tots els materials del taller d'espelmes i li encarrega alguns articles concrets

Una de les responsables del taller d'espelmes, Marieke van der Spek, va ser qui contactà amb la companyia per demanar col·laboració. En aquest sentit, i segons explica la responsable d'imatge externa de la firma de Figueres, Tati Roig, "la

nostra empresa està sensibilitzada en aquest aspecte, perquè també col·laborem amb l'Associació de Disminuïts Psíquics de l'Alt Empordà (ALTEM)", que els fa diversos manipulats. En el cas de Mas Casadevall, Roig comenta que "des del començament ens hem entès molt bé, és un intercanvi: nosaltres donem la cera pel taller i MC ens fa alguns productes manuals", bàsicament espelmes flotants per a l'estiu i estrelles per Nadal, tot i que amb el temps van canviant els models.

Roig admet, però, que al principi de la relació a Roura li va costar adaptar-se al fet que als nois i noies de Mas Casadevall no se'ls pot donar pressa, tenen el seu ritme, per la qual cosa, i tenint-ho en compte, "ara ho demanem amb més antelació". Tati Roig valora molt positivament aquest partenariat i opina que hi ha col·laboració per anys: "la Marieke té molt bones idees i sempre es troba alguna feina manual que puguin fer". També és molt bona la relació amb els nois i noies del taller, els quals han visitat sovint la fàbrica "i ens coneixem molt". Per a la responsable de Ceras Roura és molt recomanable que les empreses ordinàries busquin la col·laboració d'associacions i fundacions com Mas Casadevall, ja que són moltes les tasques manuals que es poden fer "i aquests nois i noies se senten molt realitzats".

L'OU DE L'ESTANY

Molt més recent és la col·laboració amb una empresa veïna de Serinyà, L'Ou de l'Estany, que distribueix setmanalment (sobretot a les comarques gironines) ous procedents de granges d'arreu de Catalunya. Empresa nascuda l'any 1987, amb una plantilla de més de 20 persones i 18 vehicles, la seva col·laboració amb Mas Casadevall és del tot original i molt beneficiosa perquè reuneix molts avantatges; d'una banda, destina una part de la venda dels seus ous, els de la modalitat camperola, a finançar la granja de gallines de Mas Casadevall, ja que aporta tot allò que es necessita per al manteniment de la instal·lació, inclòs el menjar. A banda, els cartells i els embolcalls dels ous, que expliquen la iniciativa, aju-

*Ou de l'Estany
finança el cost de
manteniment de la
granja, pinso inclòs*

den a donar a conèixer la tasca de Mas Casadevall. La proximitat de les dues entitats i el fet que coneixien en Pep Mendoza, "qui va plantejar aquesta possibilitat de col·laboració", va propiciar l'acostament, tal com explica un dels fundadors d'Ou de l'Estany, Josep Dilmé, el qual assenyala que "ara mateix l'aportació anual que sorgeix d'aquesta col·laboració cobreix totes les despeses necessàries de funcionament de la granja de MC", des del proveïment a gallines al pinso i l'embalatge".

A més d'ajudar econòmicament la fundació, per a Dilmé és molt més important "l'activitat d'enriquiment personal que realitzen les persones del centre". La col·laboració es remunta a principis del 2010 i fins ara l'experiència ha estat molt positiva: "t'adones que per poc que sigui es pot ajudar a molta gent necessitada a que el seu dia a dia sigui més feliç i enriquidor" i ressalta el valor terapèutic de l'activitat de granja. D'altra banda, ha estat una iniciativa molt ben acollida entre els seus clients "ja que molts s'hi han volgut adherir per fer la venda d'aquests ous", mentre que el personal d'Ou de l'Estany "ha pogut conèixer de primera mà la tasca que s'està duent a terme i la problemàtica que afecta el col·lectiu". Així les coses, el responsable de la distribuïdora té la intenció "de renovar el conveni de col·laboració de forma anual".

*Des de l'any 2008, Axxon
encarrega al taller de
manipulats de paper les
seves felicitacions
nadalenques*

Ceras Roura facilita tot el material per fer les espelmes

CLIENTS QUE REPETEIXEN

Una altra forma de col·laborar és, senzillament, comprant els productes de la botigueta o del mercat setmanal de Banyoles, un fantàstic aparador per als articles de la fundació, juntament amb les parades que organitza a diferents fires de la zona. Una altra opció és l'encàrrec de productes a mida o amb algun missatge especial. És el cas, per exemple, de l'empresa de treball temporal, selecció i consultoria Axxon, que des de l'any 2008 encarrega al taller de manipulats de paper les seves felicitacions nadalenques. El seu director general, Quim Arpí, ha explicat que va conèixer Mas Casadevall per casualitat, a través d'un client que el va portar a dinar al restaurant de Mas Casadevall "i aquí va començar la nostra relació". Arpí recorda que "a més d'encarregar les postals de Nadal varem comprar unes espelmes per regalar-les a cada membre del nostre equip", cadascuna d'elles amb la inicial de la persona a qui es dirigia.

Quim Arpí, director general d'AXXON, confia que la col·laboració es perllongui en el temps

El responsable d'Axxon està encantat amb les felicitacions: "són unes postals precioses, amb un encant especial i molt ben fetes, es nota que estan fetes amb dedicació" i això no només ho diu ell perquè "moltes de les persones que les han rebut ens han manifestat que són molt i molt maques". No és d'estranyar, doncs, que "tenim tota la intenció de continuar sent fidels clients i col·laboradors de Mas Casadevall" i, per tant, "esperem que aquesta col·laboració sigui llarga en el temps". Aquesta no és l'única iniciativa solidària amb què col·labora Axxon, ja que ha participat amb projectes de Senegal i Nicaragua.

Un altre client satisfet és Chocolates Torras, amb seu a Cornellà de Terri, a la qual se li va acudir encarregar a Mas Casadevall l'elaboració d'unes 200 tasses amb el seu logotip, per tal de vendre-les a la botiga que té al costat de la fàbrica. Són unes tasses que es poden relacionar molt bé amb el seu producte, la xocolata, i que han tingut "molt bona acollida per part de tothom, visitants i empresa, i que es van venent, ja que encara queda estoc", explica el director general d'aquesta companyia, Xavier Recoder, el qual afegeix que "segurament farem més coses en el futur" un cop s'exhaureixin. La tassa, d'altra banda, "no cansa" a la botiga perquè per al visitant, que sempre és diferent, és una novetat.

La implicació i sensibilitat de Chocolates Torras envers els més desfavorits ha fet que hagi escampat la veu sobre la seva col·laboració amb altres empreses amb què té tractes perquè considerin la possibilitat d'establir algun tipus de relació amb entitats com Mas Casadevall. En

Chocolates Torras va encarregar 200 tasses de ceràmica per vendre a la seva botiga

aquest punt, opina que organitzacions com ara MC "tenen encara un llarg camí comercial per recórrer, donant a conèixer a les empreses els diferents serveis i productes que poden oferir".

Recentment, Chocolates Torras ha arribat a un acord amb la fundació TREC de Girona, que treballa per a la formació i inserció laboral de persones amb discapacitats, per contractar en pràctiques com a ajudant de producció una persona discapacitada.

Juntament amb aquestes dues empreses, no es pot oblidar que són moltes les comandes puntuals que fan els particulars d'articles de record o invitacions de casaments i batejos, i els encàrrecs d'ajuntaments, com els de morters per a la fira d'all de Cornellà de Terri, postals nadalenques o plats commemoratius de curses populars. ■

Cartell d'Ou de l'estany col·locat en un establiment col·laborador

Les tasses reproduïxen el logotip de la coneguda fàbrica de xocolata de Cornellà de Terri

FLEXOL SOLAR

El Cable para la conexión de paneles fotovoltaicos

El cable para instalaciones de Paneles Solares Fotovoltaicos (PV) es la solución para la interconexión entre placas solares, distribución de la corriente continua producida por los paneles hasta el convertidor a corriente alterna. Desarrollado para estar a la intemperie, indistintamente de las condiciones climáticas, haga frío o calor.

Conductor de cobre flexible pulido Clase V
Aislamiento de HEPR mejorado
Cubierta exterior de Poliolefina

Características

Tensión de servicio de 600/1.000 V C.A. y 750/1.500 C.C.
No propagador de la llama
Libre de halógenos
Baja emisión de humos y gases corrosivos

Buena resistencia a hidrocarburos, bases y ácidos
Alta resistencia a los UV
Temperatura de servicio de -35° a $+90^{\circ}$ C y puntas permanentes de hasta 125° C
Vida útil de más de 20 años
Secciones de 2,5 a 120 mm²
Colores en Negro, Rojo y Azul

ASCABLE-RECAEL

C/Yugoslavia 10-12 Pol. Ind. Pla de Llerona
08520 Les Franqueses del Valles (Barcelona)
Tel.: 0034 93 840 26 40 - Fax.: 0034 93 840 27 25
info@ascable-recael.com

Cuaderno Científico

Envejecimiento y TEA: la investigación pendiente

Los Trastornos del Espectro Autista (TEA) son una de las causas más frecuentes de discapacidad, pero poco se sabe de cómo afecta el trastorno a las personas adultas, y mucho menos a las personas mayores o que ya han entrado en la tercera edad. En concreto, son muchas las incógnitas sobre cómo las discapacidades y dependencias derivadas de la edad interactúan con las derivadas de los TEA. El envejecimiento de la población en el mundo occidental y su cada vez mayor esperanza de vida, unido al creciente diagnóstico de TEA han multiplicado la demanda de servicios específicos para atender a nuestros adultos con autismo, con la consiguiente necesidad de destinar cada vez más recursos humanos y económicos de la administración pública para este fin. De ahí la importancia de planificar y prever unas investigaciones que permitan comprender los aspectos epidemiológicos, biológicos, psicológicos y sociales de los TEA en la población adulta. Y es a partir de este conocimiento que se podrán prever las necesidades asistenciales.

Sobre este tema reflexiona un artículo de Joseph Piven y Peter Rabins, en colaboración con un grupo especial de trabajo constituido en 2010 en la universidad de North Carolina, titulado *Autism Spectrum Disorders in Older Adults: Toward Defining a Research Agenda* y publicado en noviembre en el *Journal* de la American Geriatrics Society. En él, los autores proponen una agenda con aquellas investigaciones y prácticas clínicas que consideran necesarias para afrontar el futuro de los ancianos con TEA, unos trastornos que si bien décadas atrás se relacionaban sólo con la infancia, han dejado claro que afectan de por vida a la persona que los sufren.

Como se sabe, son muchas las manifestaciones y efectos asociados a los TEA en los niños, pues van desde la discapacidad intelectual a problemas psiquiátricos, pasando por desórdenes del sueño, ansiedad, depresión y epilepsia. Trastornos gastrointestinales, estereotipias, aversiones y una extrema sensibilidad a determinados estímulos sensoriales son

también habituales. Sobre todos estos temas existe literatura científica contrastada. En cambio, escasean los estudios y referencias a medida que aumenta la edad, así como los estudios sobre la eficacia y seguridad de una medicación a menudo pensada sólo para paliar determinados síntomas (ansiedad, agresividad, etcétera) pero no sobre los TEA. Así pues, se abre un interesante campo de estudio. Para los autores de ese artículo, afrontar esta brecha sobre el conocimiento de los adultos con TEA "requerirá un esfuerzo integrado que una los campos "biológico, psicológico, sociológico y económico" de los TEA". Entre las prioridades que se deben acometer figuran:

- El desarrollo de criterios e instrumentos para el diagnóstico y valoración de las necesidades de los ancianos con TEA, pues los criterios de diagnóstico están basados hasta ahora en la experiencia sobre la población infantil.

- Recientes investigaciones de Gran Bretaña sugieren que existe un significativo porcentaje de población adulta que no ha sido diagnosticada y que necesitaría unos criterios específicos

- La descripción de la fenomenología adulta, que incluya síntomas y comportamientos habituales, características neuropsiquiátricas, condiciones médicas relacionadas, etcétera, de modo que se pueda conocer la magnitud y especificidades del problema y, así, proponer potenciales intervenciones individuales y colectivas y, además, propiciar la formación de profesionales para el cuidado y atención de estas personas.

- Estudios durante determinados periodos de tiempo que permitan conocer la evolución de los trastornos, desde sus diversas vertientes, y los mecanismos que pueden alterar sus trayectorias y, por consiguiente, los síntomas. Todo ello ayudará también a diseñar los cuidados y atenciones necesarios en cada momento.

- Estudios neurobiológicos que comparen, por ejemplo, la genética de los jóvenes con la de las personas adultas, y que evalúen la relación genética con la edad, las patologías que acompañan a los TEA, la evolución en el tiempo de los síntomas cerebrales, etcétera.

- Estudios psicosociales, de comportamiento, de educación y de intervención farmacológica en los mayores con TEA, para ver qué resultados que se observan en los jóvenes afectan también a la población mayor. Estos estudios serán también necesarios para desarrollar nuevos modelos de atención, incluso a largo plazo, que tengan en cuenta las necesidades específicas de cada persona.

- Desarrollo de mecanismos de apoyo a la investigación del autismo en la vejez, que atraigan a los jóvenes investigadores a la nueva disciplina que es el autismo y el envejecimiento

En sus conclusiones, los investigadores subrayan que ahondar en todas estas cuestiones es "de una importancia crítica". Llevar a cabo todos estos estudios tiene el potencial de "mejorar significativamente la vida de las personas mayores con TEA, informar de prácticas clínicas y el desarrollo de políticas que dirijan esta disparidad de atenciones sanitarias, así como generar nuevos conocimientos e hipótesis que pueden sentar las bases de nuevas vías de investigación". ■

*Joseph Piven,
responsable del estudio*

Los factores ambientales podrían ser más determinantes en el autismo de lo que se creía

Estudios sobre toma de antidepresivos y sobre gemelos así lo apuntan

La influencia de los factores ambientales en el autismo podría ser mucho más importante de lo que se creía hasta ahora si se hace caso de algunos estudios publicados recientemente sobre la materia. Uno de ellos apunta a que la toma de antidepresivos o inhibidores durante el primer trimestre de embarazo podría aumentar el riesgo del feto de tener autismo. Así lo demuestra un estudio realizado por una organización sin ánimo de lucro, Kaiser Permanente y financiado por el Centro para la Prevención y Control de Enfermedades de Estados Unidos. La investigación, publicada en los *Archives of General Psychiatry* se hizo a partir de 1.805 niños, de los que 298 tenían autismo. En ella se advirtió que el 6'7 por ciento de las madres de los niños con autismo tomó algún tipo de medicamento psiquiátrico durante el embarazo y sólo el 3 por ciento de las madres de niños saludables había tomado algún antidepresivo

Se observó, asimismo, que la mayor relación entre consumo de antidepresivos y bebés con autismo se daba en las mujeres que los habían tomado durante el primer semestre de gestación, según informó la responsable del estudio, la doctora Lisa Croen, directora del Programa de Investigación de Autismo de Kaiser Permanente.

Aunque admite que el porcentaje de incidencia es bajo, opina que los médicos deberían tenerlo en cuenta a la hora de prescribir este tipo de medicamentos a las embarazadas. Al mismo tiempo, convalidaría hacer un estudio mucho más amplio para tener datos más precisos sobre la influencia de los antidepresivos en el autismo. ■

Joaquim Hallmayer, responsable del estudio de la Universidad de Stanford

GEMELOS Y MELLIZOS

Otro estudio, en este caso promovido por la facultad de medicina de la Universidad de Stanford, en California, comparó casos de gemelos idénticos y mellizos y descubrió que existe una alta incidencia de autismo en aquellos que comparten sólo la mitad de los mismos genes. De ahí que se sugiere que otros factores distintos a los genéticos pueden provocar el autismo. La investigación, dada a conocer en los *Archives of General Psychiatry* y conocida como Estudio de Autismo de Gemelos de California, analizó a 192 pares de gemelos tanto idénticos como mellizos en los que al menos uno de los hermanos había sido diagnosticado con algún trastorno del espectro autista (TEA).

Como se sabe, los gemelos idénticos comparten todos sus genes, mientras que los mellizos comparten la mitad: por ello en el pasado los científicos habían hecho numerosos estudios con ellos para comparar la influencia de la genética y del ambiente en el desarrollo de los TEA. Se cree que si uno de los gemelos sufre algún trastorno autista el otro tiene un riesgo del 14 por ciento de desarrollar también la enfermedad, principalmente entre gemelos idénticos. El estudio de la universidad de Stanford, dirigido por Joachim Hallmayer revela que el 77 por ciento de los gemelos idénticos varones y 50 por ciento de las

gemelas idénticas mujeres sufrían algún trastorno autista.

Y las tasas entre los gemelos mellizos, como se esperaba, eran menores, del 31 por ciento entre varones y 36 por ciento entre mujeres. Pero cuando analizaron las causas utilizando un modelo matemático los científicos encontraron que sólo el 38 por ciento de los casos podían atribuirse a factores genéticos. En cambio, los factores ambientales parecían ser la causa en el 58 por ciento de los casos. Dichos resultados contradecían investigaciones del pasado que mostraban que hasta el 90 por ciento de los casos de autismo entre gemelos podrían atribuirse a la genética.

Actividad cerebral similar en hermanos de personas con autismo

El patrón de funcionamiento de la actividad cerebral de los hermanos de personas con autismo es parecido al de los afectados cuando se observan expresiones faciales relacionadas con las emociones. Así lo sugiere un estudio de la universidad de Cambridge recogido el pasado mes de julio por la versión online de la revista *Translational Psychiatry*, según informaba reciente-

mente *Autismo Diario*. Los responsables de la investigación identificaron una reducción de la actividad del cerebro en las zonas relacionadas con la empatía, lo cual podría ser un biomarcador determinante en un riesgo de autismo familiar, ya que la forma de responder del cerebro a las expresiones del rostro puede ser crucial para la comprensión del autismo y de las dificultades asociadas con el trastorno.

emoción. Al mismo tiempo eran sometidos a una resonancia magnética funcional, con la que se podían apreciar las diferencias entre los grupos. Como conclusión, en los hermanos sin autismo se detectaba un menor nivel de actividad frente a los adolescentes del grupo de control en las zonas del cerebro relacionadas con la empatía, la comprensión de la información de las emociones de los demás y el procesamiento de las caras. Como se sabe, una familia con un hijo con autismo tiene una probabilidad veinte veces mayor de tener un segundo hijo con el mismo trastorno, fenómeno que se asocia a la genética, si bien en algunos casos no se muestra totalmente determinante y en otros sí.

Con este estudio de la universidad de Cambridge se aportaría un poco más de luz sobre este hecho. Esta respuesta atípica ante expresiones faciales emocionales puede estar directamente relacionada con el deterioro emocional en el autismo y convertirse en un fenotipo que nos ayude a comprender la etiología de autismo. Es, por otra parte, un fenotipo que ya se ha vinculado con anterioridad a otros trastornos puesto que en 2007 otro equipo de Cambridge advirtió un patrón similar en las personas con Trastorno Obsesivo Compulsivo (TOC) y sus familiares más cercanos. ■

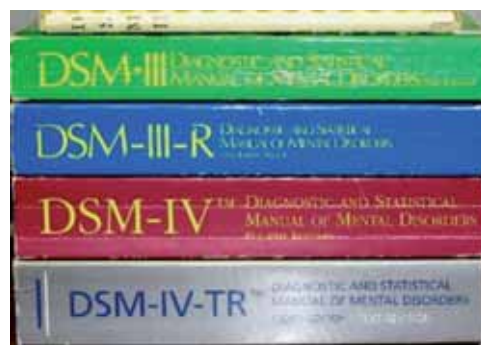
Para realizar la investigación se emplearon avanzadas técnicas de neuroimagen y participaron 40 familias en las que había un adolescente con autismo y un hermano sin autismo. Como grupo de control se incluyó a otra cuarentena más de adolescentes sin el trastorno. En total, 120 participantes de entre 12 y 18 años a quienes se mostraron fotografías de caras con expresiones neutrales o con alguna

Hacia una nueva definición de los TEA

Varios años después de hacer algunos cambios en la definición del síndrome de Asperger, la Asociación Americana de Psiquiatría (APA en sus siglas inglesas) ha publicado nuevos parámetros que proponen modificar la forma de diagnóstico y la definición del autismo y que se incluirían en la quinta edición del Manual Estadístico y de Diagnóstico de los Trastornos Mentales (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-DSM-5*). Según un comunicado de la institución del 20 de enero pasado, "las recomendaciones reflejan el trabajo de docenas de eminentes científicos e investigadores norteamericanos y están basados en décadas de intensos estudios y análisis".

La propuesta del grupo de trabajo DSM-5 sobre neurodesarrollo propone una nueva categoría, "autism spectrum disorder" que incluiría desórdenes del autismo, Asperger, desórdenes desintegrativos de la infancia y otros desórdenes del desarrollo no especificados.

Según el director médico de la APA, James Scully, la propuesta de nuevos criterios "puede llevar a un diagnóstico más preciso y puede ayudar a los terapeutas a diseñar mejor el tratamiento y las intervenciones para los niños que sufren autismo". Estos criterios están detallados en la web del DSM-5 (www.dsm5.org) y se prevé su

publicación definitiva en mayo de 2013, culminando así catorce años de revisión del anterior manual. El DSM-5 es el manual de referencia de profesionales clínicos e investigadores para diagnosticar y clasificar los trastornos mentales. ■

Miscel·lània

Ultrasolidaris amb 'Obrir-se al món'

Un grup de quatre corredors experts en carreres d'ultradistància (les de més de 42 quilòmetres de distància) va superar el repte del GR92 Non stop amb l'afegit de la solidaritat, ja que va voler aprofitar l'ocasió per donar a conèixer l'associació *Obrir-se al món* de Sabadell i sensibilitzar la població sobre l'autisme. El GR 92 és un sender de 600 quilòmetres que forma part de d'una gran ruta europea que va de Moscou a Gibraltar. En passar per Catalunya, entre Portbou i Ulldecona, adopta el nom de GR92, en commemoració dels Jocs Olímpics de Barcelona; segueix la línia de la costa o va per la serralada i acumula un desnivell de més de 14.500 metres, que els quatre ultrafondistes (Jordi Bellart, Manuel Real, Paco Robles i Juan Carlos Escuté) van fer en sis dies. Va ser tot un repte solidari amb unes famílies la vida de les quals "és com una carrera ultra plena d'obstacles de la qual no tens opció d'abandonar", segons expliquen aquests esportistes en el seu bloc. En els últims

minuts de la cursa s'hi van afegir el president d'Obrir-se al món, Francesc Pellicer, la seva esposa i el seu fill, i van recórrer els últims metres agafats de les mans.

Aquesta no ha estat la única experiència de cursa solidària amb l'entitat sabadellenca, ja que altres atletes, entre els quals els germans Terés, s'han sumat a la iniciativa i han dut el logo de la fundació fins a competicions d'Austràlia, Esparta (a Grècia) i fins i tot a la popular i alhora duríssima Marathon des Sables del nord d'Àfrica. Segons ha explicat a L'aixada el president d'Obrir-se al món, Francesc Pellicer, "la idea inicial la va tenir un dels quatre corredors, Jordi Bellart, amb la Tor des Geants, i a partir d'a-

quí vaig conèixer el Xesc Terés, que ens ha ajudat molt per difondre la problemàtica de les persones amb autisme i de les seves famílies". Va ser Terés qui va connectar amb el programa Temps d'aventura per proposar la realització d'un reportatge que es va poder veure al juliol a Esports 3. El projecte els ha engrescat tant que "volem seguir en aquesta línia, aprofitant al màxim la difusió de totes aquestes proves esportives, i tenim diverses iniciatives que estem valorant pel 2012". Informació completa del repte al bloc <http://gr92nonstop.blogspot.com>. ■

Empreses tecnològiques llancen noves eines de comunicació

Indra i la fundació Orange encapçalen algunes iniciatives

En els darrers anys han aparegut al mercat diversos programes informàtics que volen ajudar persones amb autisme o amb severos problemes de comunicació oral o escrita a relacionar-se amb l'exterior. Una de les darreres és l'aplicació E-Mintza, un sistema personalitzable i dinàmic fruit de la col·laboració entre la Fundació Orange i la Fundació Dr. Carlos Elósegui, de Policlínica Gipuzkoa, amb el suport del Pla Avanza2 del Ministeri d'Indústria,

E-Mintza, que en euskera vol dir "parla electrònica", es basa en tecnologia tàctil i multimèdia i promou l'autonomia de la persona a través d'una agenda personalitzada. És un programa de descàrrega gratuïta apte per a qualsevol tauleta habitual del mercat. És fàcilment personalitzable quant a la llengua utilitzada, característiques, textos, imatges, vídeos o sons, en funció de les necessitats o in-

teressos de l'usuari, el qual podrà interactuar a través d'una pantalla tàctil en un dispositiu tipus tauleta, però també a través del ratolí en el cas d'una pantalla d'ordinador no tàctil.

L'eina, inicialment pensada per facilitar la comunicació de les persones amb autisme, pot ser usada també per moltes altres persones, gràcies a la seva alta capacitat de personalització. Així, per exemple, pot ser útil per a nens amb síndrome que encara no han adquirit un llenguatge, paràlisi cerebral, persones amb discapacitat intel·lectual greu, pacients amb dany cerebral adquirit per traumatismes o accidents, persones grans amb malalties neurodegeneratives, persones que no poden expressar-se per requerir intubació o ventilació assistida durant la seva estada hospitalària, etcètera. El projecte es va iniciar el 2009, involucrant els usuaris finals des de les fases inicials, perquè respongués realment a les

seves necessitats. L'avaluació amb els usuaris reals s'ha mantingut durant un període de nou mesos tenint en compte paràmetres com l'adequació dels pictogrames, la grandària de les fotos, la capacitat motriu de l'usuari, la utilitat comunicativa real i no tant lúdica de l'eina, la manejabilitat i la funcionalitat educativa, entre altres aspectes.

AGENDA

Entre les novetats incorporades després de l'avaluació amb els usuaris, destaca l'agenda, en la qual l'usuari pot situar el pla temporal seqüenciat de fins a sis activitats per dia o espai temporal. Es va identificar la importància d'incloure l'agenda considerant que l'anticipació i planificació és essencial a l'hora de donar suport a persones amb autisme o amb discapacitat intel·lectual. Una de les característiques del programari E-Mintza és la possibilitat de personalitzar-lo amb fotos personals en comptes de pictogra-

L'E-Mintza es basa en tecnologia tàtil i multimèdia i promou l'autonomia de la persona a través d'una agenda personalitzada

mes o lletres. A més, s'inclou l'opció d'afegir vídeos. Per a l'ús de l'eina, el programa es compon de dues aplicacions: d'una banda, "genera" un tauler de comunicació amb diverses categories bàsiques, de manera que al prémer sobre cada categoria s'obre una nova pantalla en la qual es presenten una sèrie de pictogrames, cadascun amb un so associat, i, al prémer en cada pictograma, la veu envia el missatge directe a una pissarra, que construeix la frase. Per exemple, en la categoria d'àpats, s'ofereixen diferents plats i aliments i l'usuari pot triar entre tots ells (representats per fotografies o pictogrames).

El programa parla amb veus reals, en euskera o en castellà, donades per persones col·laboradores de diverses edats. D'altra banda, el programa ofereix l'Eina d'autor, des de la qual el tutor (familiar, terapeuta o similar) o fins i tot el mateix

usuari, pot personalitzar l'E-Mintza, adaptant-lo a les necessitats específiques de cada persona; poden afegir-se o editar en cada categoria, de forma senzilla, nous pictogrames, fotografies o sons i modificar l'aparença visual en funció de les preferències.

MULTIPLATAFORMA

El desenvolupament tècnic d'E-Mintza ha estat realitzat per Nesplora, empresa del Parc Tecnològic de Sant Sebastià, i ha comptat amb la participació de persones i familiars de l'Associació d'Autisme Gautena en les diferents fases del projecte. Així mateix, gran part dels pictogrames utilitzats són del portal aragonès de pictogrames i recursos gràfics ARASAAC

L'aplicació es pot descarregar a: <http://fundacionorange.es/emintza.htm>

CODIS QR

La fundació Orange, molt activa en les iniciatives que milloren la qualitat de vida de les persones amb autisme, està també al darrera d'un altre projecte, l'SPQR, en aquest cas impulsat per l'empresa barcelonina BJ Adaptaciones, i que té com a base uns codis QR capaços d'oferir continguts en diversos canals com pictogrames, fotos vídeos o àudios, entre d'altres, segons les necessitats de cada persona. I ja són diverses les entitats que les han utilitzat, ja siguin de la tercera edat o col·lectius de sords, entre d'altres. En el camp de l'autisme, l'associació Aprenem, d'Arenys de mar, ha participat en les primeres proves i així ho explicava Neus Pallerol en l'acte de pre-

Neus Pallerol, de l'associació Aprenem, va explicar les possibilitats de l'aplicació SPQR per a les persones amb autisme en un acte presentat per l'actor Edu Soto

sentació a Barcelona d'aquesta aplicació, pensada per a mòbils intel·ligents. Activant el codi s'accedeix a unes seqüències de la vida quotidiana amb les quals el nen va adquirint rutines tan bàsiques com rentar-se les dents o les mans, seguir les instruccions d'una recepta o hàbits de comportament. Una de les característiques d'aquesta aplicació, com la resta de la fundació Orange, és que és totalment gratuïta, i respon a la filosofia de la fundació "que persones amb problemes de discapacitat ens proposin idees i solucions a problemes reals", explicava el director general de la fundació, Manuel Gimeno. I és que, continuava Gimeno, són les associacions les que, millor que ningú, saben el que necessiten.

Logotip del projecte Savia impulsat per Indra

REALITAT VIRTUAL

Una altra interessant iniciativa en aquest camp és la que lidera la multinacional Indra, que treballa en un projecte que vol integrar tecnologies de realitat virtual i augmentada en la formació de persones amb TEA. El projecte duu per nom Savia (Sistema de Aprendizaje Virtual Interactivo para personas con Autismo y dificultades de Aprendizaje) i vol cobrir tant els continguts educatius bàsics com les habilitats per a la vida diària, conceptes més abstractes com el treball en grup i fins i tot el reconeixement d'emocions o habilitats per a la imaginació i el joc. Aprofitant el gran atractiu que exerceixen ordinadors, tauletes i altres aparells tecnològics en les persones amb TEA, l'aplicació es vol desenvolupar en ordinadors i videoconsolles i es podrà utilitzar a les escoles, centres especials, en l'entorn familiar i en qualsevol lloc. Després de les diferents proves a què s'ha de sotmetre, l'empresa preveu llançar al mercat el producte a principis del 2013. En el seu desenvolupament col·labora el Grup d'Autisme i Dificultats d'Aprenentatge de la universitat de València i l'empresa Secuoyas. El projecte s'emmarca en el subprograma Avanza Competitividad I+D+i del Ministeri d'Indústria. ■

Trobada amb el pare de les neurones mirall

La responsable de l'Àrea d'Assessorament Tècnic en autisme d'Autismo España, Ruth Vidriales, va tenir l'oportunitat de participar en un esmorzar de treball amb Giacomo Rizzolatti, neurobiòleg italià, pare de les neurones mirall, investigació que compta amb grans aplicacions en el camp de l'autisme.

Rizzolatti ha estat guardonat amb el Premi Príncep d'Astúries d'Investigació Científica i Tècnica 2011, en una candidatura conjunta integrada pel científic mexicà Arturo Álvarez-Buylla, i el nord-americà Joseph Altman. Amb la trobada de les denominades neurones mirall per part de Rizzolatti, es va iniciar una revolució en la comprensió de la manera que s'interactua amb els altres. Les neurones mirall són les que permeten explicar la imitació i l'empatia. De la mateixa manera que un dèficit de les mateixes pot ser responsable de diversos símptomes de l'autisme: els problemes socials, motors i de llenguatge.

En la trobada es va abordar l'autisme des de diferents perspectives: l'origen d'aquest trastorn del desenvolupament, l'augment del nombre de casos en nens i

Desayuno de Giacomo Rizzolatti, Premio Príncipe de Investigación Científica y Técnica 2011, con científicos españoles en el edificio histórico Universidad de Oviedo. Foto Iván Martínez

el tractament. Sobre els mecanismes implicats en aquesta patologia, els especialistes van posar sobre la taula la possibilitat de factors ambientals, genètics i epigenètics. A més, van incidir en la importància del tractament precoç en els Trastorns de l'Espectre de l'Autisme.

L'esmorzar va ser organitzat per la Fundació Príncep d'Astúries a la Capella de l'Edifici Històric de la Universitat d'Oviedo i va estar moderat pel professor del Departament de Psicologia de la Universitat d'Oviedo, Antonello Novelli. ■

Kate Winslet i Lancôme, amb l'autisme

L'actriu Kate Winslet i l'imperi de cosmètics Lancôme, del qual n'és la imatge des de fa quatre anys, han llançat una línia especial de cosmètics que vol recaptar fons per a la fundació Golden Hat, creada per l'artista per lluitar contra els trastorns de l'espectre autista i a la qual es destinarà part dels beneficis.

documental islandès (*A mother's courage: talking back to autism*, també conegut com *The Sunshine Boy*), sobre la història d'un nen amb autisme. Commoguda per la història, no va dubtar a implicar-se tot participant en el projecte d'un llibre benèfic en què un centenar de personalitats del món de les arts i el cinema fan el seu autoretrat amb el barret que és el símbol de la fundació. A

banda, ha creat la seva pròpia fundació, batejada amb el títol del poema *The Golden Hat*, escrit per Keli Thorsteinsson, el nen protagonista del documental. Aquesta línia especial, d'edició limitada, duu el dibuix del barret i la signatura de l'actriu. ■

Tot va començar després que Winslet donés la seva veu a un

mitada, duu el dibuix del barret i la signatura de l'actriu. ■

CINEMA

Superbrother

A finals d'agost es va estrenar a les cartelleres la pel·lícula Superbrother, del danès Birger Larsen, que explica la història d'Anton, un nen de 10 anys que desitja amb tot el cor tenir un veritable germà gran que el protegeixi i defensi dels abusos; ell té un germà gran però és autista. Les coses canvien quan el seu germà rep uns superpoders de l'espai, que tenen l'inconvenient que tenen data de caducitat. Però mentre els tingui tots dos viuen diverses aventures. El guionista de la pel·lícula, Ike Sangren, sabia de primera mà com dissenyar el personatge del nen autista, ja que té un fill amb TEA. La pel·lícula descriu una extraordinària relació entre germans i com es poden esborrar les diferències. ■

LLIBRES

El jinete del silencio. Gonzalo Giner. Planeta (Temas de Hoy)

Novel·la ambientada al segle XVI, explica la història d'un noi, Yago, tocat per la desgràcia i el patiment des del mateix moment del seu naixement. Fill d'una serventa i un noble, sembla mort en el part però reviu gràcies a l'alè d'un cavall. I serà el seu contacte amb els cavalls el que li donarà forces per viure, ja que Yago pateix autisme i són evidents els seus problemes de comunicació i de socialització (molt ben descrits en l'obra) en una època en què aquests trastorns s'associaven amb la bogeria. La incomprensió dels que l'envolten, unit a la misèria, faran de Yago víctima de tot tipus d'abusos, fins al punt de convertir-se en un

esclau a Jamaica o ser tancat en un manicomi.

En poques ocasions coneix el que és l'amor i la tendresa, gràcies a un cartoixà, Camilo, i a unes poques persones més que descobreixen en ell un do especial per relacionar-se i arribar a conèixer l'ànima dels cavalls. En la història s'introdueixen retalls d'història i de fenòmens de l'època, com el transport d'or de les Índies o el tràfic d'esclaus i de cavalls, els corsaris que assaltaven els vaixells, el funcionament del comerç o el projecte per aconseguir les millors races de cavall del món. ■

Los viajes de María. Miguel Gallardo

Després de l'èxit del llibre il·lustrat *María y yo*, i de la seva adaptació a documental, que va quedar finalista als premis Goya i als Gaudí, Gallardo ens convida ara al primer lliurament en format digital de *Los viajes de María*, amb més històries del que li passa en les vacances amb la seva filla autista, Maria, ja adolescent. Es tracta de 40 planes extretes directament dels quaderns de viatge del famós il·lustrador. Mostren que el recurs del recurs, tot i ser molt còmode

perquè està tot organitzat, no és la única possibilitat, ja que explica les seves aventures amb la seva filla al delta de l'Ebre, a la platja de sàriera, a Begur, o a Montiró, a l'Alt Empordà. És, d'altra banda, una invitació a atrevir-se a anar pel món amb els nens que són diferents, a no tenir por però sempre sent previsor i avisant aquells als quals pot afectar el seu comportament (un director d'hotel o restaurant, a l'aeroport). Es pot descarregar per només 1'99 euros a <http://losviajesdemaria.yayaki.com/>. ■

Tecnologías de la información y las comunicaciones para personas con discapacidad intelectual. María Puy Arrastia. Universidad Pública de Navarra

LLibre escrit l'any 2009 i que ara es pot descarregar lliurement. L'obra es divideix en dues parts. La primera part està orientada als desenvolupadors de tecnologies, per als quals es donen una sèrie de recomanacions perquè aquestes siguin més accessibles a les persones amb discapacitat intel·lectual. La segona part està orientada a

les famílies, als treballadors o als voluntaris que estan al costat de les persones amb discapacitat intel·lectual. Per a ells es recullen les tecnologies existents en el moment d'escriure's el llibre per a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual, sobretot en l'àmbit de l'educació i en el de la llar. <http://bit.ly/oXd14n> ■

Mas Casadevall, dia a dia

Carme Roca, actriu a 'Escenes Domèstiques'

Carme Roca, usuària de la llar de Banyoles, és una de les intèrprets d' 'Escenes Domèstiques', un espectacle de teatre inclusiu, organitzat per l'associació Irregular i impulsat pel projecte Escenaris Especials en el qual Mas Casadevall par-

ticipa des de fa alguns anys. Aquest espectacle es va poder veure a principis de novembre al festival de cinema social 'S'ha fet un curt', celebrat a la sala Can Comas de Banyoles. El públic podia entrar a l'apartament de Can Comas i podia passejar pel passadís tafanejant el que

passava dins les habitacions, on assistia a escenes domèstiques protagonitzades per alumnes de teatre de Fundació Estany, Mas Casadevall i COIET, juntament amb actors de companyies de teatre banjolines com Kafkiana Teatre, El Vol del Pollastre o Teatrebrik. ■

Mas Casadevall participa en la primera Diada del Gos, a Vilobí d'Onyar

Tres nois de la llar de Banyoles (en Carles Bosch, l'Ignasi Calvís i en Juan Ruiz) van participar l'onze de desembre passat en la primera edició de la Diada del Gos que se celebrà al pavelló de Sant Dalmaí de Vilobí d'Onyar. En el transcurs d'aquesta jornada, que portava per títol " El Gos i el Cavall: els teus amics", es van fer exhibicions d'obediència, agility amb gossos i un cavall, gossos d'assistència per a persones discapacitades, gossos i un cavall per a teràpies i tallers per a nens, entre d'altres.

Els nostres nois van prendre part en una exhibició que va fer una responsable de DISCAN, l'entitat que s'ocupa de la teràpia amb animals de Mas Casadevall, amb la gossa Eugènia, que treballa a les sessions del Mas. En aquesta demostració es va presentar tot allò que pot fer el gos, ja sigui com animal de companyia o també com ajuda personal. L'acte estava adherit al 'Nadal Solidari' organitzat,

La gossa Eugènia va demostrar les seves habilitats amb l'ajut del Juan, l'Ignasi i el Carles

entre d'altres, per la regidoria de Fires i Festes de l'Ajuntament de Vilobí, Salitja i Sant Dalmaí. Va ser tant l'èxit de públic i

la bona acollida que va tenir la jornada que és molt possible que el 2012 se n'organitzi una segona edició. ■

Fires de tardor i de Nadal

Parada de la fira de Nadal de Banyoles

Un any més, Mas Casadevall va posar la seva parada a les fires de Sant Narcís, a Girona, la diada de Tots Sants, i a la fira d'artesanía de Firastany, o fira de Sant Martí, entre el 18 i el 20 de novembre, al parc de la Draga. També va prendre part a la fira de Nadal de Banyoles, el 17 i 18 de desembre, on va tenir molt èxit l'espelma que duia incrustat un arbre de Nadal, així com les felicitacions de Nadal per pintar un mateix. ■

Nova trobada de pares a Serinyà

El darrer dissabte de novembre es va celebrar a Mas Casadevall la Trobada d'Hivern de les Famílies. Començà a quarts d'onze amb molta puntualitat i amb l'assistència d'un 62 per cent de les famílies dels usuaris del centre. Els primers punts que es tractaren foren aquells relacionats amb aspectes generals de la Fundació. Així doncs, l'actual President del Comitè Executiu, Lluís Desoi, va exposar als assistents quins són els òrgans que regeixen la Fundació i quines persones formen en l'actualitat el Comitè Executiu.

També en aquest primer moment es va parlar de les finances del centre i de les perspectives econòmiques per a 2012. El que es valora molt positivament és que el centre, tot i la situació de retards en els pagaments per part de la Generalitat, ha pogut fer front a les despeses laborals i d'organització. Dins la reorganització de recursos cal fer esment al canvi produït amb la sortida de dues de les tres coordinadores del servei de Llars. Aquest fet permet guanyar hores d'atenció directa als nois sense augmentar la despesa de personal i ajustar el nombre de professionals de dia a la ràtio corresponent.

Paral·lelament suposa un augment de funcions de la figura del Director Tècnic, que assumeix part de la tasca que fins al moment realitzaven les persones que al febrer han deixat el càrrec, alhora que es redissenya la figura del coordinador de Llars que recau en una única persona, l'Anna Abras. Ja a la reunió es va manifestar i aprofitant aquestes línies ho reafirmem, l'agraïment per la tasca realitzada durant tant de temps i de manera molt professional per part de les educadores Maria Moro i Montserrat Virgili. Es valora més que positiva la feina feta fins al moment.

En el punt quatre es va parlar de les dues noves famílies que entre el desembre i el gener han entrat a formar part de Mas Casadevall. Es tracta de la família Gili-Bueno, procedent de Vic, que acompanya diàriament al seu fill Cristian al centre de dia, i la família Generelli-Manzanares, que aquest gener es van traslladar a Galliners, des d'on també venen amb el Lobsang cada dia als tallers del Mas.

A continuació es va fer un resum de les diferents activitats que s'estan duent a terme:

- Les Colònies dels nois de les Llars del Mas a Cornellà de Terri, al Mas Batllori. Aquest any, la novetat fou el canvi d'espai i la inclusió d'alguns nois del centre de dia les famílies dels quals van acceptar participar-hi. Com sempre, un èxit; el temps ens va acompanyar i tots els participants s'endugueren a casa una titella d'ells mateixos.

- La teràpia assistida amb animals que ja us hem anat presentant en aquesta revista i que ja és una activitat consolidada en el dia a dia del centre.

- El treball que la Comissió d'envelliment està duent a terme. El director tècnic, Fermí Manchado, ha elaborat un projecte sobre el qual es dissenya el treball a dur a terme amb les persones grans del centre.

- Les Comissions de les Llars, i en el seu nom Victòria Feliu, estan continuant amb el treball endegat i aquest any s'ha aconseguit canviar la cuina de Banyoles gràcies a les aportacions dels pares, així com una nova rentadora industrial per les Llars del Mas, gràcies a una amistat de la Fina Buset.

Óscar Sans, moments abans de començar la xerrada

En Fermí Manchado va exposar la xerrada que va fer a Madrid a través del Comitè Científic de Mas Casadevall, en la que presentà la metodologia de treball, dins les jornades de l'Hospital Universitari Ramón y Cajal.

D'altra banda, es van mostrar les fotografies que s'han presentat des de Mas Casadevall als premis INICO i Anade de fotografia sobre la discapacitat.

Així mateix es van resumir les dues jornades de l'Escola de Famílies realitzades juntament amb Fundació Estany i COIET de Banyoles. Finalment, es va parlar de la Loteria de Nadal i dels concerts de gospel a Banyoles i de rock a Luz de Gas, de Barcelona.

Un cop al dia de les novetats informatives, varem gaudir d'una xerrada molt in-

teressant per part del Doctor Óscar Sans, de la Unitat del Son de l'Hospital St. Joan de Déu de Barcelona i membre del comitè científic, titulada: "Alteracions del son amb persones amb TEA". En acabar, ens reunírem tots al menjador del Mas on fruïrem d'un àpat preparat pels nois al restaurant durant la setmana. Fou una diada molt fructífera i plena de bona companyia. ■

Festes de Nadal a les llars

Les Festes de Nadal a Mas Casadevall s'inicien amb els sopars que les diferents llars fan fora de l'espai diari amb tots els nois i educadors. El restaurant del Mas en aquests moments és l'espai més demanat i del qual gaudim moltíssim com qualsevol altre client, però amb la particularitat que només nosaltres podem gaudir de fer-ho de nit.

Com cada any la inauguració oficial de les festes es realitza amb el dinar que compartim la fundació, els nois i noies del Mas i tots els professionals que al llarg

de l'any estem en algun dels serveis del Mas. Aquesta vegada la data triada fou dijous 15 de desembre.

El dinar, a càrrec de les noies de la cuina, fou excel·lent. La presència de diferents membres de la fundació va donar a l'àpat el caire de solemnitat que li correspon. Després dels torrons, va venir l'espai de cants i diversió. Aquest any, a més, comptàrem amb un espectacular equip de música que va amenitzar tot l'àpat.

El mateix dijous a la tarda, les llars del Mas, gaudiren de la festa del Caga Tió.

Tots obtingueren els seus regals i, curiosament, aquest any els nostres tions 'cagaren' força barrets pel fred. A la llar de Banyoles es varen esperar un xic més, ja que van rebre el Tió el dijous 22 de desembre. També va ser una festa envoltada de regals, de música i ball i de sopar especial.

El dia de Nadal eren molt poquets els presents a les llars. De tota manera celebrem igualment la festivitat i sobretot l'àpat, que volem que sigui molt especial, cosa que sempre s'aconsegueix. ■

Diferets postals realitzades pels nois/es de Mas Casadevall

Nois i educadors van viure un Nadal entranyable

Cap d'any

En canvi, per Cap d'Any el nombre de joves és més elevat. Cada llar ofereix als seus residents una nit especial amb els corresponents raïms i celebració. Aquest any, igual que els anteriors, tots els residents gaudiren d'una festa divertida i adequada a les seves necessitats i horaris.

Aquest any visquérem una sorpresa molt agradable. Un bon dia, a l'hora d'esmorzar, va aparèixer el Pare Noel, amb un elf tot verd a Mas Casadevall. Es va passejar per tots els tallers repartint caramels, braçalets i carteres a tots els nois i noies i als educadors. Pare Noel, quan vulguis tornar tens les portes obertes!

Finalment va arribar la nit de Reis. Varem assistir tots a la Cavalcada de Banyoles, algun dels nois del centre va batre el rècord de recollida de caramels. Tot i que el Tió ja ens havia portat molts regals, els Reis van tenir la delicadesa de deixar-nos uns quants caramels a les portes de les Llars.

Fent 'cagar' el tió a la llar 1

Podem dir, doncs, que aquestes Festes han estat molt celebrades per part de tots els participants. ■

Mònica Colomé,
treballadora social

JUNG

LS-Antracita, un efecto especial

La serie Antracita de JUNG nace de una extraordinaria combinación de material, color y textura, no vista hasta el momento. Como resultado, un cuidado acabado con la fría elegancia del metal, que aporta un nuevo valor a la estética.

La luz del templo, un hecho histórico

Nuestra participación en el proyecto de iluminación de la Basílica de la Sagrada Familia, en estrecha colaboración con el equipo de arquitectos que lideran la continuación de la obra, nos llena de orgullo por haber aportado nuestra luz a la obra más emblemática de Gaudí, un símbolo de esfuerzo.

"La cualidad esencial de la obra de arte es la armonía que en las obras plásticas nace de la luz, que da relieve, decora."
Antoni Gaudí.

www.troll.es

troll
LED&CO